

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: J. S.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. srpna 2020, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 3. 8. 2020 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce je od 14. 8. 2017 příjemcem invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně. Dne 11. 12. 2019 podal žalobce žádost o změnu výše invalidního důchodu z důvodu

zhoršení jeho zdravotního stavu. Žalobce byl pro účely řízení o změně výše důchodu posouzen lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1d přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu jeho pracovní schopnosti 55 %. Rozhodnutím ze dne 12. 5. 2020 žalovaná žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítla s tím, že žalobci nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

2. Žalobce podal proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2020 námitky, ve kterých popsal své zdravotní problémy s páteří od roku 2016 s tím, že po operaci páteře v roce 2019 již není schopen pracovat jak na plný, tak i na poloviční úvazek. Žalobce dále v námitkách uvedl, že jeho snížená pracovní schopnost souvisí s tím, že před 23 lety prodělal operaci bypassu, popsal svá další zdravotní postižení a požádal o přehodnocení jeho žádosti. Pro potřeby námitkového řízení byl zdravotní stav žalobce posouzen lékaři žalované se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, odd. E, položce 1c, přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu jeho pracovní schopnosti 40 %, a ta byla vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu navýšena podle § 3 odst. 1 téže vyhlášky o 10 % a celkově činí 50 %. V návaznosti na uvedený posudek a s konstatováním, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně, žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 3. 8. 2020 námitky žalobce zamítla a rozhodnutí ze dne 12. 5. 2020 potvrdila.
3. Dne 17. 9. 2020 podal žalobce žalobu, ve které navrhoval zrušení rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2020. Žalobce namítal, že posudkový lékař učinil závěr, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav, na jednání nebyl přizván, takže si lékař nemohl učinit odpovídající představu o jeho zdravotním postižení. Lékař podle žalobce nehodnotil jeho celkovou výkonnost, pohyblivost a schopnost vykonávat denní aktivity, které jsou těžce omezeny. Žalobce namítl, že se jeho zdravotní stav oproti roku 2016 zhoršil, dochází ke zhoršování bolesti v obou dolních končetinách a v důsledku toho má bolesti s chůzí, musí chodit s oporou, ujde jen pár metrů a musí odpočívat. V důsledku bolesti zad nevydrží dlouho sedět ani stát, má problémy s usnutím. Na základě těchto potíží a lékařského posudku s ním byl rozvázan pracovní poměr.
4. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě setrvala na svých dosavadních závěrech a uvedla, že žalobce namítá nesprávné posouzení svého zdravotního stavu, proto navrhuje jeho přezkoumání Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV).
5. Dříve, než krajský soud přistoupil k věcnému projednání žaloby, považoval za potřebné zdůraznit, že pro správní soudnictví platí ve vztahu ke správnímu řízení princip subsidiarity zakotvený v § 5 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Podle uvedeného zákonného ustanovení se totiž soudní ochrany lze domáhat až po vyčerpání řádných opravných prostředků (pokud je zákon připouští), z čehož pro účely soudního přezkumu správních rozhodnutí plyne, že správní žalobu lze podat až proti správnímu rozhodnutí o posledním řádném opravném prostředku, který příslušný zákon účastníku poskytuje. Žalobce sice žalobní body

směřoval převážně proti prvostupňovému rozhodnutí ze dne 12. 5. 2020, které taky v žalobním petitu navrhoval zrušit, současně však není pochyb o tom, že proti tomuto rozhodnutí podal řádný opravný prostředek (námitky) a žalobu podal až po doručení rozhodnutí o námitkách, které také k žalobě připojil. Z obsahu žaloby je patrný úmysl žalobce napadnout (též) rozhodnutí o námitkách. Krajský soud proto v souladu s judikaturou považoval za napadené rozhodnutí to, kterým žalovaná rozhodla o námitkách žalobce, jež tvoří s prvostupňovým rozhodnutím jeden celek (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č. j. 5 As 4/2008-77, či ze dne 19. 11. 2009, č. j. 1 Afs 88/2009-48), přičemž v rozsahu žalobních bodů přezkoumal celý postup žalované v dané věci.

6. Z připojeného posudkového a dávkového spisu žalované krajský soud ověřil, že průběh správního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí odpovídá tvrzením žalobce a obsahu napadeného rozhodnutí. Za podstatné považuje krajský soud, že žalobce byl podle posledního rozhodnutí žalované příjemcem invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně a v přezkoumávaném řízení se domáhal zvýšení invalidity na třetí stupeň. Podle posudků OSSZ v Opavě ze dne 23. 4. 2020 a ČSSZ ze dne 15. 7. 2020 činila míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 55 % (posudek OSSZ), resp. 50 % (posudek ČSSZ).
7. Krajský soud zadal pro účely soudního přezkumu příslušné PK MPSV v Ostravě vypracování posudku za účelem zhodnocení procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí, tedy k 3. 8. 2020 a k posouzení stupně invalidity. Z posudku PK MPSV v Ostravě ze dne 4. 2. 2021 krajský soud zjistil, že rozhodující příčinnou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je chronická bolest zad, konkrétně kořenový iritačně-zánikový syndrom L5 vpravo s poruchou dynamiky bederní páteře, který posudková komise hodnotí jako těžké postižení. Zjištěná zdravotní postižení žalobce PK MPSV podřadila pod položku 1d v kapitole XIII., odd. E přílohy k vyhlášce číslo 359/2009 Sb. a míru poklesu pracovní schopnosti žalobce stanovila v horní hranici stanoveného rozpětí (50 % až 70%), tj. 70 %, a to mimo jiné vzhledem k trvalým projevům kořenového dráždění, claudikačnímu syndromu při restenoze a dalším zdravotním postižením v trvalé léčbě. Podle posudkového závěru byl žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, přičemž šlo o invaliditu třetího stupně s datem vzniku 12. 3. 2020. K posudkovým závěrům lékařů LPS OSSZ a LPS ČSSZ posudková komise MPSV uvedla, že je nepotvrzuje pro zřejmé podhodnocení zdravotních postižení vzhledem k výše uvedenému.
8. K uvedenému posudku účastníci neměli námitky.
9. Podle § 39 odst. 1 zákona číslo 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o důchodovém pojištění“), pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
10. Podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně, a jestliže

poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.

11. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí ve věci invalidního důchodu, konkrétně rozhodnutí o nevyhovění žádosti žalobce o zvýšení invalidního důchodu na invaliditu III. stupně (žalobce je dosud příjemcem invalidního důchodu II. stupně). Spor mezi účastníky byl výhradně ohledně posouzení zdravotního stavu žalobce, resp. míry poklesu jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V soudním řízení posuzuje zdravotní stav žalobce ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, což vyplývá z § 4 odst. 2 zákona číslo 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Po doplnění dokazování shora uvedeným posudkem PK MPSV dospěl krajský soud k závěru, že žaloba je důvodná. Obecně platí, že posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Také v přezkoumávané věci považuje krajský soud uvedený posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 4. 2. 2021 za stěžejní důkaz pro skutkový závěr o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Posudek splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a vyvrací závěry posudků, které byly podkladem jak pro napadené, tak pro prvostupňové rozhodnutí žalované. Krajský soud považuje uvedený posudek ze dne 4. 2. 2021 za objektivní, úplný a přesvědčivý ve vazbě na zjištění z jednotlivých lékařských nálezů a přezkoumatelným způsobem také odůvodňuje závěr o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, stupně invalidity a datu vzniku invalidity. PK MPSV v Ostravě se rovněž v posudku neopomenula vyjádřit k rozdílnému závěru oproti předchozím posudkům, ve kterých shledala podhodnocení zdravotního stavu žalobce. Za tohoto stavu krajský soud uzavírá, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí byla v soudním řízení zjištěna jiná (70 %), než jakou vzala za zjištěnou žalovaná (50 %) a vede především k jinému právnímu závěru o stupni invalidity žalobce. Rozhodnutí žalované tak spočívá na nesprávně zjištěném skutkovém stavu, což má v konečném důsledku za následek nesprávný právní závěr o stupni invalidity žalobce.
12. S ohledem na shora uvedené závěry krajský soud v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. napadené rozhodnutí žalované zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
13. V dalším řízení žalovaná opětovně posoudí námitky žalobce a bude přitom vycházet ze skutkového a právního závěru krajského soudu o tom, že žalobce byl ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu třetího stupně s mírou poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 70 %.

[Zadejte text.]

14. Žalobce měl ve věci plný úspěch a podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by mu náleželo proti žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení. Žalobce se však při ústním jednání práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdal, proto krajský soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 15. března 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce